صندوق بازنشستگی با ادامه روند فعلی تا سال ۱۴۲۰ به ورشستگی فنی می‌رسد

ضربه‌ای به جیب ۹۰ میلیون ایرانی

سهم صندوق‌های بازنشستگی از بودجه عمومی کشور ظرف پنج سال از حدود ۱۲ درصد به مرز ۲۰ درصد رسید. صندوق بازنشستگی کشوری بیش از ۸۶ درصد منابع خود را از بودجه دولت می‌گیرد و صندوق بازنشستگی تامین اجتماعی هم با ادامه روند فعلی تا سال ۱۴۲۰ به ورشستگی فنی می‌رسد. این روند یعنی سهم بخش‌های عمرانی یا آموزش و بهداشت از بودجه عمومی کم می‌شود و از کیفیت خدمات درمانی و قدرت خرید بازنشسته‌ها آب می‌رود.سهم صندوق‌های بازنشستگی از بودجه عمومی کشور در پنج سال گذشته افزایش داشته است. سال ۱۴۰۰ این سهم حدود ۱۲ درصد بود اما در لایحه بودجه ۱۴۰۵ این رقم به نزدیک ۲۰ درصد رسیده است.

به بیان دیگر حدود یک‌پنجم بودجه عمومی کشور با جمعیتی حدود ۹۰ میلیون نفر به صندوق‌های بازنشستگی اختصاص پیدا می‌کند. رقم اعتبارها و سایر پرداخت‌های دولت به این صندوق‌ها در سال ۱۴۰۵ حدود هزار و ۱۷۶ هزار میلیارد تومان برآورد شده است.این روند نشان می‌دهد بخش بیشتری از درآمدهای عمومی دولت صرف پرداخت مستمری و تعهدات صندوق‌ها می‌شود و منابع کمتری برای سایر اولویت‌های بودجه باقی می‌ماند.ناترازی مالی صندوق‌های بازنشستگی به چند عامل وابسته است. اول کاهش نسبت پشتیبانی است. یعنی تعداد شاغلانی که حق بیمه پرداخت می‌کنند نسبت به تعداد بازنشستگانی که مستمری دریافت می‌کنند کمتر شده است.

در یک صندوق متعادل باید به ازای هر بازنشسته تعداد مشخصی شاغل حق بیمه پرداخت کنند. با کاهش این نسبت درآمد صندوق از حق بیمه‌ها کفاف هزینه‌های مستمری را نمی‌دهد.وابستگی صندوق‌ها به بودجه دولت عامل دوم است. صندوق بازنشستگی کشوری بیش از ۸۶ درصد منابع خود را به شکل مستقیم از بودجه دولت دریافت می‌کند. به گفته معاون هماهنگی برنامه و بودجه سازمان برنامه و بودجه با وجود صدها همت دارایی در صندوق بازنشستگی کشوری سهم این صندوق از پرداخت حقوق بازنشسته‌ها کمتر از یک درصد است. آورده دارایی‌های این صندوق برای پرداخت مستمری نیز تقریبا صفر است.

صندوق‌های کشوری و لشکری بدون کمک مستقیم دولت و استفاده از منابع مالیاتی و درآمدهای عمومی توان پرداخت مستمری‌ها را ندارند. بخش عمده بودجه صندوق بازنشستگی کشوری از خزانه دولت تامین می‌شود.سازمان تامین اجتماعی هم با کمبود نقدینگی و انباشت بدهی‌های دولت روبه‌رو است. بدهی دولت به این سازمان باعث می‌شود منابع آن برای پرداخت مستمری یا درمان و سایر تعهدات محدود شود. در ادبیات بیمه زمانی که منابع داخلی یک صندوق یعنی حق بیمه‌ها و سود سرمایه‌گذاری‌ها کفاف پرداخت مستمری‌ها را ندهد، آن صندوق دچار ورشکستگی فنی شده است.

صندوق‌های کشوری و لشکری عملا از مرز ورشکستگی فنی عبور کرده‌اند. برای نمونه بخش عمده بودجه صندوق بازنشستگی کشوری مستقیما از خزانه دولت تامین می‌شود. یعنی این صندوق بدون کمک دولت توان پرداخت مستمری‌ها را ندارد.سازمان تامین اجتماعی هنوز به مرحله وابستگی کامل به بودجه نرسیده است. هرچند که کاهش نسبت پشتیبانی یا کسری نقدینگی و انباشت بدهی‌های دولت پایداری منابع این سازمان را با چالش روبه‌رو کرده است.برخی برآوردها هشدار می‌دهند که در صورت تداوم روند فعلی سازمان تامین اجتماعی هم تا ۱۵ سال دیگر با ورشکستگی فنی روبه‌رو خواهد شد. در چنین وضعیتی منابع داخلی صندوق برای پرداخت کامل مستمری‌ها و تعهدات درمانی کافی نخواهد بود.

افزایش سهم صندوق‌های بازنشستگی از بودجه عمومی می‌تواند کسری بودجه دولت را تشدید کند. با رشد مداوم این سهم، بخش بیشتری از درآمدهای عمومی صرف پرداخت مستمری و تعهدات صندوق‌ها می‌شود.این موضوع می‌تواند فشار تورمی را بالا ببرد. زمانی که دولت برای تامین منابع صندوق‌ها به قرض گرفتن یا افزایش هزینه‌های عمومی متوسل شود، بخشی از این فشار به سطح قیمت‌ها منتقل می‌شود.در کنار این موضوع سهم اعتبارات عمرانی یا آموزش و بهداشت در بودجه دولت محدود می‌شود. با بلعیده شدن منابع عمومی توسط صندوق‌ها امکان تخصیص منابع به سایر بخش‌ها کمتر می‌شود.

افت خدمات درمانی هم از پیامدهای احتمالی این وضعیت است. ناترازی مالی صندوق‌ها می‌تواند پایداری منابع بین نسلی را از بین ببرد و سهم پوشش هزینه‌های درمانی بیمه‌ها را کم کند. قدرت خرید بازنشسته‌ها هم در معرض کاهش قرار می‌گیرد. چطور؟ زمانی که منابع صندوق محدود شود، امکان افزایش مستمری‌ها متناسب با تورم کم می‌شود. در نتیجه مستمری‌ها از نرخ تورم عقب می‌مانند.

معاون وزیر کشاورزی:

مطالبات واردکنندگان کالاهای اساسی امسال پرداخت می‌شود

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با بیان اینکه انشالله از این هفته، فرایند حسابرسی مطالبات واردکنندگان کالاهای اساسی آغاز خواهد شد، گفت: مطالبات واردکنندگان کالاهای اساسی امسال پرداخت خواهد شد

محمدرضا طلایی، معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه «بالاخره چه زمانی قرار است مطالبات واردکنندگان کالاهای اساسی پرداخت شود؟» گفت: طبق آخرین مصوبه‌ای که در دولت بابت بحث مطالبات واردکنندگان کالاهای اساسی داشتیم، بحث حسابرسی بود که قرار بود انجام شود؛ ولی با دستور شخص رئیس‌جمهور قرار شد که وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و جهاد کشاورزی و سازمان برنامه و بودجه با همکاری بانک مرکزی، مصوبه‌ای را بگیرند که هم مشکل مطالبات حل شود و هم قابل اجرا باشد.

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به تجمع واردکنندگان کالاهای اساسی در مقابل این وزارتخانه، گفت: روزی که نمایندگان واردکنندگان کالاهای اساسی در وزارت جهاد کشاورزی بودند، ما متنی را آماده کردیم تا در دولت مصوب شود و پیشنهاد هم دادیم و به دولت فرستادیم.

طلایی افزود: فکر می‌کنیم که اگر این مصوبه اجرایی شود، بتوانیم کمک کنیم که روش‌های مختلف پرداخت انجام شود چون واقعاً امکان‌پذیر نبود که این مطالبات به طور کامل به صورت نقدی پرداخت شود.

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به جزئیات این مصوبه، گفت: ۶ بند در این مصوبه پیشنهاد شده تا در این ۶ بند بتوانیم مطالبات واردکنندگان کالاهای اساسی را از آن محل پرداخت کنیم.

طلایی ادامه داد: اگر این مصوبه ابلاغ شود، به فوریت کار پرداخت را شروع خواهیم کرد.

وی در مورد فرایند پرداخت مطالبات، گفت: این طرح در دولت مطرح شده و بحث ابلاغ آن مانده زیرا به بندهایی ایراد گرفته بودند که آن هم قابل حل است.

*آغاز فرایند حسابرسی مطالبات از این هفته

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی گفت: امیدواریم بتوانیم از هفته پیش رو فرایند روند حسابرسی در مورد شرکت‌هایی که طلب بالایی دارند را شروع کنیم زیرا شرکت‌های کوچک خودشان می‌توانند این کار را از طریق حسابرسان رتبه‌دار انجام بدهند. انشاالله بتوانیم به فوریت مطالبات را تعیین تکلیف کرده و پرداخت آن را انجام بدهیم که واردکنندگان به گردونه تجارت برگردند.

طلایی با بیان اینکه امیدواریم از این هفته فرایند حسابرسی شروع شود، گفت: ۶ موضوع برای این فرایند دیده شده است. یکی این است که باید برای پرداخت، مصوبه سران قوا را بگیریم تا از ظرفیت‌های محل صندوق ذخیره ارزی استفاده شود، ولی مابقی را از محل‌های درآمدی دولت و منابعی که دولت در اختیار دارد، بتوانیم به تدریج پرداخت کنیم.

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه «چه زمانی مطالبات واردکنندگان کالاهای اساسی پرداخت خواهد شد؟» گفت: نمی‌توانیم زمانی را اعلام کنیم زیرا بستگی دارد که از چه ظرفیت‌هایی و از کدام بندها برای پرداخت مطالبات استفاده شود.

طلایی با بیان اینکه امیدواریم پرداخت‌ها امسال انجام شود، خاطرنشان کرد: در این مصوبه، بحث تسهیلات بانکی را آوردیم تا بتوانیم آنها را انجام بدهیم، همچنین، بحث روش‌های برات بانکی هست. اینها روش‌هایی است که به خود واردکنندگان برمی‌گردد که بتوانند از کدام روش استفاده کنند.

اخبار

مدیر ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده اعلام کرد؛

رشد ۶/۵ برابری اسقاط خودرو طی چهار سال اخیر

به گفته مدیر ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده طی چهار سال اخیر حدود ۷۸۰ هزار دستگاه خودرو اسقاط شده که معادل ۳۰ درصد از کل ۲۰ سال اخیر است و نسبت به دوره چهار ساله قبل خود رشد ۵۵۰ درصدی را نشان می‌دهد

محمدصادق حاتمی در توضیح آمار اسقاط خودروهای فرسوده و روند آن گفت: پس از مصوبه قانون ساماندهی صنعت خودرو در سال ۱۴۰۱ و سپردن مسئولیت اسقاط و نوسازی به وزارت صمت و متعاقب آن سازمان گسترش و نوسازی صنایع به عنوان نماینده وزارت صمت، نزدیک به ۷۸۰ هزار دستگاه خودرو اسقاط شده که بیش از ۳۰ درصد کل اسقاط صورت گرفته طی بیست سال اخیر است.

وی در ادامه اظهار کرد: طی دو دهه گذشته، در مجموع ۲ میلیون و ۷۴۰ هزار دستگاه خودروی فرسوده اسقاط شده که از این میزان، ۷۸۰ هزار دستگاه مربوط به چهار سال اخیر بوده، همچنین در هشت سال پیش از این دوره، حدود ۵۸۰ هزار دستگاه خودرو با مشارکت وزارت راه و شهرسازی اسقاط شده است.

مدیر ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده با اشاره به افزایش روند اسقاط خودروها خاطرنشان کرد: میانگین سالانه اسقاط خودروهای فرسوده در چهار سال اخیر به ۱۴۰ هزار دستگاه رسیده، رقمی که در مقایسه با میانگین سالانه ۸۰ هزار دستگاه در دوره هشت‌ساله پیش از آن، افزایش قابل‌توجهی را نشان می‌دهد.

حاتمی گفت: آمار اسقاط خودروهای فرسوده نشان می‌دهد که طی دوره چهار ساله اخیر به صورت میانگین ۶.۵ برابر اسقاط نسبت به دوره چهارساله قبل صورت گرفته که حاکی از رشد ۵۵۰ درصدی است و این امر نشان از تصمیم هوشمندانه قانونگذار در تنظیم قانون ساماندهی صنعت خودرو و مدیریت چرخه حیات و اقتصاد خودرو از تولید تا اسقاط خودرو است و توسعه اقتصاد چرخشی خودرو به عنوان هدف اصلی دنبال می‌شود.

وی تصریح کرد: در سال جاری نیز قیمت گواهی اسقاط خودرو طی دو مرحله مشمول افزایش قیمت شد تا فرایند اسقاط خودرو بتواند با سرعت بهتری صورت گیرد؛ به طوریکه در ابتدا به ۶۰ میلیون و سپس به ۱۰۰ میلیون تومان افزایش یافت تا متناسب با افزایش قیمت خودرو، گواهی اسقاط نیز مشمول افزایش قیمت شود تا مالکان خودروهای فرسوده از انگیزه کافی برای اسقاط خودرو برخوردار بوده و مهمتر از آن فرایند خروج خودروهای فرسوده از ناوگان حمل و نقل با سرعت مناسب تری صورت بگیرد.